

LJUDSKI GLAS

Glasiło „Kmetško-delavske zveze“

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 60 K, za pol leta 30 K, za četrt leta 15 K, na mesec 5 K; posamezna številka K 1.40. — V inostranstvu razmeroma več.

Vse dopise in pošiljatve za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštne proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.

Sodrugom občinskim odbor- nikom in njih volilcem.

Socialno demokratična stranka je z uspehi, ki jih je dosegla pri sedanjih občinskih volitvah, lahko zadovoljna. V vseh občinah, kjer je nastopila za lastno kandidatno listo, si je pridobila zastopstvo v bodočem občinskem odboru, v mnogih občinah je izšla iz volitev kot najmočnejša stranka, v več občinah pa si je priborila večino nad vsemi drugimi strankami.

Socialno demokratična stranka si je s tem, da se je udeležila občinskih volitev in da se je odločila za delo v občinskih upravah, naložila težko nalogo in veliko odgovornost. Zaveda se, da v občinskem področju ne bo mogla izvajati boja s kapitalizmom, kar je njena najvišja naloga, prepričana pa je, da more tudi v občinski upravi doseči za delavno ljudstvo čeprav majhne, vendarle koristne uspehe.

Za to nareča vsem sodrugom, ki so bili izvoljeni na njenem programu za občinske odbornike, naj imajo vsekdar in povsod pred očmi, da so zastopniki in zaščitniki delavnega ljudstva in da v njegov prid zastavijo vse svoje sile.

Naši sodrugi stopajo sedaj v prvič širom Slovenije v občinske odbore. Zato pa gotovo, da še ne morejo biti vsi izvežbani v občinskih poslih. Ali skrb za dobrobit delavnega ljudstva in pa dobra volja bosta premagali tudi prve težkoče. Pri tem pa bodo imeli tudi sami veliko korist, ker si bodo pridobili znanja in vaje v upravljanju javnih poslov. Vsi moramo namreč stremeti za tem, da se čimbolj usposobimo za upravljanje in vodstvo javnih zadev in da se pripravljamo za čas, ko bomo vzeli v svoje roke vso javno oblast.

Naj slede še nekatera navodila, po katerih naj se ravnaajo sodrugi občinski odborniki. V občinah, v katerih imajo večino, naj izvolijo iz svojih vrst župana in občinsko starištvino, naj se ne dajo premotiti od zapeljivih besed drugih strank ter naj uravnajo občinsko upravo po svoji glavi in po svoji vesti.

V občinah, kjer so v manjšini, naj prepušče županstvo oni stranki, ki je po krajevnih razmerah in po njih preudarku najbolj naklonjena delavnemu ljudstvu. Sami pa naj pazno zasledujejo in kontrolirajo delovanje občinskega odbora ter naj neobzirnó razkrinkajo vsak poizkus zlorabe županske oblasti v škodo delavnemu ljudstvu.

Seje občinskega odbora morajo biti javne. Udeležujte se jih, da boste vedeli, kako odbor gospodari. Če se ne morete udeleževati vsi, ker ne utegnate, morate pa določiti sodruga, ki se bodo udeležili za vas in vam poročali na članskem zborovanju. Na članskem zborovanju morate razpravljati o vsem, posebno odbornikom! Tudi najboljši župan se bo pokvaril, če ga boste pustili samega gospodariti, če se ne boste stalno sami brigali in mu pomagali!

Vobče naj se socialnodemokratični občinski odborniki ogibljejo zvez z nasprotnimi strankami. Pač pa lahko stopajo v stik z občinskimi odborniki komunistične stranke, ki je tudi stranka delavnega ljudstva, ako se bodo le-ti odločili za koristno delo in sodelovanje v občinskem odboru.

V vsakem slučaju pa bodi sodrugom občinskim odbornikom edina zvezda-vodnica korist delavnega ljudstva in program socialnodemokratične stranke ter kmetško-delavske zveze.

Ako bi pa kdaj dvomili, kaj jim je storiti, naj se obračajo po navodila in nasvete na centralno tajništvo JSDS in KDZ, ki bo posvečalo občinskim zadevam vso pozornost.

Na delo torej, sodrugi občinski odborniki! Skrbite za to, da ne ohranimo samo sedanje naše občinske posesti, temveč da jo še razširimo vse dotlej, da bo zadnja občina socialistična.

Centralno tajništvo JSDS in KDZ
(v Ljubljani, poštni predal 168).

Združite se, proletar- ci, v organizacijo.

Kapitalizem potrebuje sužnjev. Vsa zemlja je polna neizmerne bogastva. Zariješ se vanjo in v njenih skroviščih najdeš zlata in železa, bakra, svinca, belega srebra in črnega premoga. Preorješ jo, poseješ, pa ti rodi deseteren plod. Preprežeš jo z železno mrežo, pa prevažáš neizmerna bogastva iz kraja v kraj.

Sužnjev potrebuje kapitalizem, kajti le suženj dela za gospodarja, da se more preobjedati, sam — pa strada; zida gospodarju sijajne palače, sebi pa polaga kamen pod glavo; tiska gospodarju knjige, napolnjene z vsem znanjem sveta, sam se pa zadovoljuje z mašnimi bukvicami; gradi gospodarju železnice, avtomobile in aeroplane, sam pa se zadovoljuje s pešpotjo.

Sužnjev potrebuje kapitalizem; ali suženj more ostati le nevednež, ki si je dal potegniti umetno mrežo čez oči.

Vsako živo bitje hrepeni po svobodi. Človeka je znal človek tako ponižati, da je izgubil to najmočnejše hrepenenje in se vdal topemu tlačanstvu, misleč, da uživa milost, če dela v službi tujega gospodarja.

Z vsem bogastvom tega sveta ne bi bil kapitalizem dosegel tega, če ne bi bil našel pomočnikov v klerikalizmu in militarizmu. Adoptiral jih je za svoja, ker sta oba kruta in služita oba enakemu namenu.

Klerikalizem je vzel človeku znanje, pa mu je dal vero; uspaval mu je misel, pa mu jo je zamenil z dogmo. Sugeriral mu je, da ni življenje na tem svetu nič drugega, kakor priprava za drugi svet.

Zakaj ne veruje kapitalist, da je treba bede in stradanja, muk in trpljenja za dosego nebeškega kraljestva? Zakaj ne brani klerikalizem njemu udobnosti in razkošja in izkoriščanja in odiranja množic? Ako sme biti

bogatinu ta zemlja več kakor solzna dolina, zakaj tebi ne, delavec, ki si jo orosil, opojil in oplodil s svojim delom, ki si jo iz divje puščave izpremenil v krasen dom človeštva, katerega vrata so le tebi ostala zaprta?

Dočim te klerikalizem uspava, te militarizem šikanira, grozi s puško, z bajonetom, s topom, z ječo. Upogniti te hoče za vsako ceno, streti tvoj duh, če je mogoče in izkrvavi tvoje telo, če se braniš.

Delavec, trpin! Svoboda kliče tudi tebe. Bogata je zemlja, tvoje roke dvigajo zaklade iz njenih globočin, tvoje roke orjejo in žanjejo, tvoje roke izpreminjajo surovo rudo v kolesa in stroje, v žico in stebre, tvoje roke so ustvarjajoči instrument človeštva.

Ogromna je tvoja moč, ako se združiš s svojimi brati, ki so trpini kakor ti, naj je njih koža bela, rumena ali rdeča, naj je njih govorica slovenska, nemška ali francoska, naj je tekla njih zibelka na severu ali jugu, na vshodu ali zapadu.

Socializem te kliče pod svojo zastavo. Velika je že njegova armada; pridruži se ji še ti, da pride do zmage čimprej.

Socializem te uči verjeti in zaupati vase. V množici bratov in sester enakega mišljenja se poveča tudi tvoja moč: vse sile združene v eno pa postanejo energija, katere ne premaga ne pekel, ne kapitalistično zlato! Kajti cekini ne hranijo človeka, tudi milijonarja in božjega namestnika ne. Če mu tvoja armada odreče kruh, je premagan tisti hip.

Zato pa, delavec, v organizacijo, kjer je tvoja moč. — Proletarec —

Naredba deželne vlade

glede policijskega kaznovanja državi nevarnih demonstrativnih dejanj.

S pritrditvijo ministrstva za notranje zadeve se odreja tole:

§ 1.

Vsako javno zasmehovanje, zasramovanje omalovaževanje države, ustave in zakonov, vojske in posameznih plemen troimenskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, nadalje javnih oblastev in oblastvenih odredb kakor tudi vsako kazanje odpornosti in vsako ščuvanje zoper nje je prepovedano.

§ 2.

Dejanje se je javno storilo, če se je izvršilo na obče dostopnem kraju tako, da ga je opazilo več nego dve osebi, ali če se je izvršilo pred več nego dvema osebama, kolikor ni omenjeno na domačo obitelj, ali če se je dejanje izvršilo s tem, da se je tiskovina, drug spis, podoba, zastava ali znak razširjala ali na obče dostopnem kraju nabila ali razstavila.

§ 3.

Ne glede na to, ali se morda uvede kazenskosočno postopanje, kaznujejo prestopke te naredbe politična okrajna oblastva, oziroma policijska oblastva, z globo od 20 kron do 10.000 kron ali z zaporom od 24 ur do tri mesecev ali pa z globo in z zaporom obenem.

Globa se steka v ubožni sklad občine, v katere okolišu se je kaznivo dejanje izvršilo.

§ 4.

Naredba dobi moč z dnem razglasitve. Istočasno se razveljavlja naredba celokupne Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 13. januarja 1919., št. 272 Ur. 1.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1921.

Dr. Baltič s. r., predsednik.

Dr. Ravnihar s. r.

Dr. Ribnikar s. r.

Prav je, če se država brani pred zasmeovalci. Država je organizacija ljudstva, ki živi na državnem ozemlju. Dolžnosti do te državne organizacije priznavamo in jih izpolnjujemo, ker je to v našo korist.

Toda nekaj drugega je država, kakor si jo predstavljajo kapitalisti: molzna krava, ki jo hočejo popolnoma izmolziti, dokler jo imajo v rokah.

Proti komu je naperjena ta naredba? Proti delavnemu ljudstvu, da mu zamaše usta, da ne bo smelo reči ne bev ne mev. Proti bogatemu kapitalistu se ne bo nikdar uporabila, kakor smo zadnjič dokazali: velikih rib se boje, male hočejo pa vse požreti. Največje zasramovanje države je, če proti državnim predpisom kvariš zdravje svojih sodržavljanov zaradi umazanega dobička. Kapitalist, ki je to zakrivil, ni bil kaznovan radi zasramovanja države, še celo malo kaznico so mu znižali, da ne bo preveč trpel.

Ko to pišemo, pišemo iz spoštovanja do države. Policajdemokrat pa bo rekel, da je to zasramovanje države. Sodil bo po tej naredbi policaj, ne sodnik. Policaj, ki ima moč v rokah, deli tudi pravico. Torej doslovno: pravica moči, kakor v srednjem veku, ko je bil graščak obenem gospodar, glavar in sodnik — vse v eni osebi.

Pa ne huduj se nad nedolžnimi Srbi! Slovenci so skuhalo to naredbo, Slovenci, ki mislijo, da so še v — Avstriji. Prügelpatriot!

Kmetje in delavci, združite se! Ne prepirajte se za prazen nič! Kadar ste pri vojaki, korakate tako lepo skupaj — ali ne bi mogli tako složno nastopati tudi takrat, ko gre za vaše lastne koristi? Vsi v organizacijo!

Rezultati občinskih volitev.

	Štev. odbor.	JSDS	DK	NSS	JDS	SLS	SKS	d.L.
		KDZ	RS					
Okraj Brežice.								
Bizeljsko . . .	24	6	—	—	—	2	16	—
Buče	16	—	—	—	—	6	10	—
Dobje	16	—	—	—	—	16	—	—
Gorica	10	—	—	—	—	10	—	—
Imeno	16	—	—	—	—	7	9	—
Kapele	16	6	—	—	—	10	—	—
Kozje	16	—	—	—	—	9	7	—
Planina	10	—	—	—	2	1	7	—
Podčetrtak . . .	10	—	—	—	6	4	—	—
Podsredo	16	—	—	—	—	16	—	—
Rajhenburg . . .	16	—	—	—	5	11	—	—
Rigonci	10	—	—	—	—	10	—	—
Vel. Obrež	16	1	—	1	—	14	—	—
Veternik	10	—	—	—	—	10	—	—
Videm	16	5	—	—	—	8	3	—
Zabukovje	16	—	—	—	—	2	14	—
Okraj Celje.								
Braslovče	24	—	—	—	—	12	12	—
Grajska vas . . .	10	—	—	—	—	5	5	—
Kokarje	16	—	—	—	—	10	—	6
Ljubno	24	16	—	—	—	8	—	—
Marija Reka . . .	10	—	—	—	—	4	—	6
Mozirje, trg . . .	16	—	—	—	—	—	16	—
Mozirje, okol. . .	24	—	—	—	—	13	—	11
Polzela	16	4	—	—	—	12	—	—
Sv. Jeronim . . .	16	—	—	—	—	11	5	—
Sv. Juri ob T. . .	24	—	—	—	—	10	14	—
Vransko	16	—	—	—	5	5	6	—
Okraj Kamnik.								
Gozd	16	—	—	—	—	12	—	4
Kamnik	24	—	2	—	10	9	—	3

JSDS in KDZ = socialisti.

DKRS = komunisti.

NSS = narodni socialisti.

JDS = liberalci.

SLS = klerikalci.

SKS = samostojneži.

d. L. = druge Liste (različne stranke).

	Štev. odbor.	JSDS	DK	NSS	JDS	SLS	SKS	d.L.
		KDZ	RS					
Okraj Kranj.								
Selce	24	3	—	—	—	16	5	—
Senčur	16	—	—	—	—	12	—	4
Škofja Loka . . .	24	—	—	—	10	14	—	—
Trata	24	—	—	—	10	14	—	—
Tržič	24	7	—	—	—	—	17	—
Žminj	16	—	—	—	—	13	3	—
Okraj Krško.								
Krško	32	—	—	—	8	13	11	—
Laze	16	—	—	—	—	9	7	—
Bukovica	10	—	4	—	—	4	2	—
Črešnjice	10	—	—	—	—	7	3	—
Dob	10	—	—	—	—	7	3	—
Kresnice	16	—	4	—	—	5	—	7
Leskovec	10	—	—	—	—	10	—	—
Litija	16	—	—	1	3	9	3	—
Luče	16	—	—	—	—	16	—	—
Radohov. vas . .	10	—	—	—	—	5	5	—
Okraj Litija.								
Stehanja vas . .	10	—	—	—	—	5	5	—
Šmartno	24	—	—	—	—	14	—	10
Št. Vid p. Stični .	16	—	3	—	—	8	5	—
Temenica	16	—	—	—	—	9	7	—
Vel. Pece	16	—	—	—	—	10	6	—
Višnja gora . . .	16	—	—	—	8	8	—	—
Zagorica	10	—	—	—	—	4	6	—
Zagorje ob S. . .	24	3	11	5	2	3	—	—
Okraj Ljubljana.								
Brezovica	16	5	—	—	—	7	4	—
Borovnica	16	—	4	—	—	8	4	—
Črni vrh	16	—	—	—	—	16	—	—
Črnuče	16	2	—	—	—	10	4	—
Dev. Mar. v P. . .	24	3	6	—	1	9	5	—
Dobrova	24	3	—	—	1	12	8	—
Dobrunje	24	—	3	—	6	13	—	2
Grosuplje	16	4	—	—	—	8	4	—
Iška loka	10	—	—	—	—	5	5	—
Iška vas	16	—	—	—	—	10	6	—
Ježica	16	—	6	—	—	6	4	—
Lipljenje	16	—	—	—	—	5	11	—
Log	16	—	6	—	—	6	4	—
Medvode	24	2	—	1	—	15	6	—
Moste	24	2	10	2	2	7	1	—
Podgorica	16	3	—	—	—	10	3	—
Polhovgradec . .	16	—	—	—	—	11	5	—
Prešerje	24	—	—	—	—	9	15	—
Račna	16	—	—	—	—	16	—	—
Studenc-Ig. . . .	16	—	—	—	—	6	10	—
Šmarje-Sap. . . .	16	—	—	—	4	7	5	—
Šmartno	16	8	—	—	—	5	3	—
Št. Jurij	16	—	—	—	—	10	6	—
Št. Vid	24	6	—	—	—	13	5	—
Tomišelj	16	—	—	—	—	6	10	—
Vič	24	4	7	1	3	8	1	—
Vrbjane	10	—	—	—	—	—	10	—
Vrhnika	24	1	—	—	3	16	4	—
Zg. Šiška	16	9	—	—	—	3	4	—
Želmlje	16	—	—	—	—	7	9	—
Okraj Maribor.								
Jablanec	10	—	—	—	—	7	3	—
Korena	16	—	—	—	—	4	12	—
Osek	10	—	—	—	—	5	5	—
Senarka	10	—	—	—	—	3	—	7
Slovenja vas . . .	16	—	—	—	—	9	2	5
Sl. Bistrica . . .	16	6	—	—	4	6	—	—
Sp. Gašteraj . . .	10	—	—	—	—	5	5	—
Sv. Andraz	16	—	—	—	—	11	5	—
Sv. Lenart	16	—	—	—	—	9	—	7
Sv. Lovrenc	16	—	—	—	—	6	10	—
Sv. Trojica	10	—	—	—	—	5	—	5
Št. Janž	16	—	—	—	—	7	9	—
Pacinje	16	—	—	—	—	8	8	—
Radohova	10	—	—	—	—	6	4	—
Zuharče	10	—	—	—	4	6	—	—
Okraj Ptuj.								
Cerkovci	16	—	—	—	—	9	7	—
Cvetkovci	16	—	—	—	—	4	—	12
Frankovci	16	—	—	—	—	10	—	6
Hum	10	—	—	—	—	7	3	—
Litmerce	16	—	—	—	—	11	—	5
Obrežje	16	—	—	—	—	10	—	6
Ormož	16	—	—	—	9	7	—	—
Prebrovnik	16	—	—	—	—	13	3	—
Slovenja vas . . .	16	5	—	—	—	9	2	—
Središče	16	—	—	—	4	6	6	—
Strnišče	24	7	—	—	—	6	7	4
Šalovci	10	—	—	—	2	8	—	—

	Štev. odbor.	JSDS KDZ	DK RS	NSS	JDS	SLS	SKS	d.L.
Okraj Radovljica.								
Šartinci . . .	10	—	—	—	—	8	2	—
St. Janž . .	16	—	—	—	—	7	9	—
Vel. Nedelja	16	9	—	—	—	7	—	—
Vičanci . . .	16	4	—	—	—	—	—	12
Vitau	16	—	—	—	—	6	10	—
Vodrancei . .	10	—	—	—	—	6	4	—
Okraj Slov. Gradec.								
Bled	16	—	—	5	2	6	3	—
Boh. Bistrica	24	—	7	—	—	10	7	—
Dovje	16	—	—	—	—	4	—	12
Jesenice . .	32	—	13	4	4	11	—	—
Kor. Bela . .	24	3	13	—	2	6	—	—
Kranjska gora	16	—	—	—	—	—	—	16
Lesce	16	—	—	—	—	—	—	16
Radovljica .	16	—	—	—	5	6	3	2
Okraj Slov. Gradec.								
Bresno	16	5	—	—	—	11	—	—
Golova buka	16	3	—	—	—	9	4	—
Janšev vrh .	16	7	—	—	—	7	1	1
Legen	16	5	—	—	—	11	—	—
Mislinje . . .	16	8	—	—	—	8	—	—
Muta	16	10	—	3	3	—	—	—
Podgorje . .	16	4	—	—	—	12	—	—
Razbor	16	2	—	—	2	7	5	—
Remšnik . . .	16	3	—	—	3	4	6	—
Ribnica na P.	16	10	—	—	—	1	5	—
Slov. Gradec	16	4	—	4	7	1	—	—
Stari trg . . .	16	6	—	—	—	10	—	—
Sv. Anton . . .	16	—	—	—	10	2	4	—
Sv. Florijan .	16	—	—	—	6	10	—	—
Sv. Florijan .	16	—	—	—	6	4	6	—
Sv. Martin . .	16	—	—	—	—	10	—	6
Sv. Primož . .	10	10	—	—	—	—	—	—
Skale	16	7	—	—	—	7	2	—
Šmartno . . .	16	6	—	—	1	2	7	—
Soštanj	16	7	—	—	7	—	2	—
„ okol.	24	11	—	—	—	13	—	—
Št. Ilj p.Sl.g.	16	3	—	—	—	11	2	—
Št. Ilj p. Vel.	16	—	—	—	—	16	—	—
Št. Janž	16	—	—	—	—	10	6	—
Št. Vid	16	—	—	—	—	7	9	—
Topoljščica	16	4	—	—	—	8	4	—
Trbonje	24	14	—	—	—	10	—	—
Velenje	10	4	—	3	1	—	2	—
Vuhred	16	6	—	—	—	—	7	3
Vusenica . . .	16	—	—	—	—	—	16	—

Iz centralnega tajništva JSDS in KDZ

v Ljubljani, poštini predal 168.

Sodrug! frankirajte pisma zadostno.

Kakor smo že v zadnji številki „Ljudskega glasu“ objavili, so se s prvimi majem zopet zvišale poštne pristojbine. Navadna pisma je treba frankirati z 2 K, dopisnice z 1 K. Opozarjati vas moramo, da je naknadna poštna pristojbina za 50% višja.

Takoj po volitvah nam poročajte izid volitev in imena vseh izvoljenih odbornikov, razvrščenih po strankah. Pri odbornikih naše stranke pripišite tudi njih naslov in druge osobne podatke.

Dopisi.

Črmošnjice pri Semiču. Tudi tu smo praznovali letos prvič „prvi maj“, delavski praznik. Sodrug predsednik naše krajevne organizacije KDZ je do malega razložil pomen organizacije. Naša organizacija, dasi mlada, vendar se lepo razvija in nadejamo se lepim uspehom.

Pišee pri Brežicah. Ne čudite se preveč, da moramo vzeti zopet krtačo v roke in okrtati zopet enkrat te prešmentane „Samostojneže“. Je pač smola: kdor se okoli mlinarja suče je močnat. Pa k stvari. Ker ni delavstvo na deželi še nikdar praznovalo prvi maj, delavski praznik, je bila udeležba vzlic slabemu vremenu pri letošnji proslavi prav izvrstna. Vse se je vršilo v najlepšem redu. To ni ugajalo našemu samostojnemu Dušicu iz Pavlovasi. Ko smo se podali v goste k sodružici Tereziji Preskarjevi je ta samostojni gospod Jože Dušič napadel na cesti mimoidočega člana KDZ z besedami: kdo vam da stanovanje? Kdo vam je posodil denar? Ali g. J. Dušič! Vi gotovo niste nikomur dali stanovanja, ker ga še niti svojemu očetu niste privoščili. Spodili ste ga rajši po svetu s trebihom za kruhom. Kar se pa tiče denarja, vas nismo še nikdar nadlegovali zanj, ker poznamo razmere. Pa bomo že obračunali na dan volitev dne 13. maja. G. Dušič, povemo vam: kdor ima maslo na glavi naj ne hodi na sonce. Pepi nagajivec.

Globoko pri Brežicah. Občinske volitve so pred durmi. Naši „Samostojneži“ love zopet prav pridno nezavedneže. Pa če pojde kdo tem na limanice, ga opozarjamo, da sedaj ne bo pijače — točenje alkohola bo 12. maja prepovedano. Ne prodajte se „Samostojnežem“ za pijačo, odkupijo vas z gorjačo. Trpini, zavedajte se, kam spadate in korakajte pogumno k skrinjici, ki nosi lišto vam enakih. Ne ustrašite se, če tam blizu Urek in Kene stojita, in glasujte vsi za JSDS in KDZ.

Poljčane. Dne 24. aprila t. l. je imela v hotelu „Mohorič“ NSS svoj ustanovni zbor. Udeležilo se ga je nad 20 oseb, kar je gospod predsednik prav cenil. Med temi je bilo pa tudi par naših sodrugov, ki so se zbora udeležili iz radovednosti na gospoda Kocelja iz Ljubljane.

Ko je govornik na medklicih spoznal, da nam njegov govor ne ugaja, je iz razburjenosti začel razlagati, da je oslabele kapitalistične liberalne stranke samo usluga NSS. Seveda smo imeli na to takoj pripravljen odgovor, da je NSS res samo porod liberalne stranke. In star pregovor pravi: sad ne pade daleč od drevesa.

Narodnost je res velika. Po prevratu so mnogokrat izpodrinili prvovrstne moči, da so namestili vnete narodnjake. Pa to je narodna udanost. Bli je pa to tudi pošteno? Še manj pa socialistično.

Tudi vi ste zviti. Skrivate se za lepimi frazami. Vendar ne boste speljali delavstvo na limanice. Revno ljudstvo ve, kam spada.

Poljčanski delavci.

Zakot pri Brežicah, ena največjih občin brežiškega okraja, je bila vedno v klerikalnih rokah, dokler se ni nekdanji klerikalec Urek prelevil v samostojneža. Delavno ljudstvo ni imelo prav nič vpliva. Tudi Brežice so vplivale, da je vladala buržoazija, kapital. Najbolj pomilovanja vredni revčki so obrtniki, ki mislijo, da se morajo obešati meščanskim strankam za frak.

Končno se je posrečilo par železničarjem, da so zbudili ljudstvo iz spanja in ustanovili organizacijo KDZ. Prepričali so malega kmeta, da mora delati skupno z delavstvom. Pri volitvah v agrarni odbor smo dosegli krasen uspeh,

zdaj smo pa postavili prvič kandidate za občinski odbor in pridobili takoj prvič tretjino mandatov. Izvoljeni so sledeči sodrugi: Ivan Lepšina, Ivan Filipič, Anton Zorko, Josip Škofca in Josip Hovel. Zmagali bi bili pa lahko še vse drugače, če bi bili vsi proletarci storili svojo dolžnost: 60 do 70 volilcev je ostalo doma, ker so se bali zameriti svojim zatiralcem, čeprav je bila volitev tajna. Za prvič je pa vendar ta uspeh zelo razveseljiv, kar kaže, da bo prihodnji zmagala popolna.

Po svetu.

Rusija.

Svet ruskih ljudskih komisarjev je odobril sporazumni načrt z Norveško in Dansko z ozirom na upostavitve trgovinskih odnošajev. — Tako lepih razgledov v bodočnost v Rusiji menda še ni bilo kot sedaj, ko išče ves svet prijateljskih stikov s to državo, bodisi iz resničnega prijateljstva, bodisi s špekulacijskimi nameni ali pa iz — strahu.

Ruske strokovne organizacije se udeležijo uprave velike sovjetske republike. Na seji sovjetov, katere so se udeležili tudi odposlanci s konference brezstrankarjev in tvorniških odborov, je Zinevjev izjavil, da se ruski izvrševalni odbor razširi in bo sestavljen tudi iz zastopnikov sindikalne zveze. Izvrševalni odbor izvoli posebno provincialno komisijo, katere namen je, da se pobriga za izboljšanje delavskega položaja in pospeši organizacijo v smislu zadnjih odredb. — Vse to kaže, da išče Rusija novo orientacijo v svoji politiki, oziroma, da jo je našla in stopa krepko in smoteno k njeni izvršitvi. Dobro je tako, ker samo na tej podlagi bo mogoče enkrat priti do tistega zaželjenega cilja: proletarske enotnosti. — Pri zadnjih volitvah v sovjete so dobili komunisti od 1860 glasov nad 1400. Opažati je novo orientacijo v ostalih strankah. Vedno

več je pristašev teh le, ki vstopajo med takozvane „nestrankarje“, to je v veliko politično skupino, ki je komunistični vladi naklonjena in se udeležuje aktivnega dela pri gospodarski in politični preroditvi velike ruske države.

Češka.

Praška vlada je odredila, da se vsem tvrdkam in osebam, ki so bile kaznovane radi verižništva, odvzame telefon. Telefon je pač verižnikom na debelo kar vojskovodji specialka. Toda, morda bi bilo pametneje od češkoslovaške vlade, če bi takim elementom ne odvzela samo telefon, temveč sploh ves kšeft.

Poljska.

Varšavski gornješlezki komite je izročil zavezniškim komisijam spomenico, v kateri zahteva, da poljske čete takoj zasedejo gornješlezka ozemlja, ki imajo poljsko večino. Za nadaljnje kraje gornje Šlezije se zahteva zopetno glasovanje. Deputacijo je sprejel le francoski odposlanec, dočim jo je italijansko in angleško odposlanstvo zavrnilo.

Albanija.

Albanci pripravljajo veliko vojaško akcijo, naperjeno v prvi vrsti proti Grški, pa tudi proti Jugoslaviji.

Indija.

V bombayskem predsedstvu so izbruhnili krvavi nemiri, ki jih še ni konec, dasi je poslala vlada v to ozemlje številno vojaštvo. V Indiji vre — kar se bo skuhalo, bodo Angleži težko pojedli.

Ljudsko štetje v Indiji kaže dorastek samo 4 milijonov izza poslednjega ljudskega štetja leta 1911. Število prebivalcev znaša zatorej 319 milijonov.

Amerika.

Vsled stavke mornarjev ne more približno 200 ameriških parnikov zapustiti newyorške luke. Angleške ladije vzdržujejo promet.

Jugosl. soc. demokratična stranka
za Slovenijo.

Pristopna izjava.

Štev. izkaznice:

Sprejet na odborovi seji dne:

Prostor za štampiljo in podpis:

Ime in priimek

Naslov (tudi pošta)

Od kdaj biva v tej občini?

Poklic (kaj in kje?)

Rojstno leto in kraj

Domovinska pravica

Rodbinski podatki (samec ali oženjen?)

Koliko otrok?

Naj izpolnijo tisti sodrugi, ki priznavajo načelo progresivnega strankinega davka (sklep strankinega zbora v novembru leta 1920.).

Mesečni dohodki: lastni:

„ „ drugih družinskih

članov:

Na katere časopise naročen

Organiziran { kulturno pri

{ gospodarsko pri

{ strokovno pri

Pristopam h krajevni politični organizaciji J. S. D. S. v

in izjavljam, da se bom vestno ravnal po strankinem

statutu.

V, dne, 192

Podpis zaupnika:

Lastnoročni podpis:

Po senatu odobreni zakon o omejitvi priselitve določa, da se smejo od vsakega naroda priseliti 3% števila, ki se je leta 1910 nahajalo v Zedinjenih državah.

Angleška.

Angleškemu parlamentu je predložen zakonski predlog, ki določa volilno dolžnost. Vsakdo, ki ne bi vsled upravičenega vzroka prišel volit, bi bil po tem zakonskem načrtu kaznovan z dvema angleškima livrama ali pa zaporom štiri-najst dni.

Francija.

Francoski železničarji so na 1. maja t. l. delali. Belgijski so pa ta dan ustavili promet.

Tedenske novice.

Generalna debata. 13. t. se bo končala generalna debata o ustavi, ter se bo takoj pričelo glasovanje. Vlada je gotova, da bo pri glasovanju dobila večino, ker bodo zanjo glasovali demokrati, radikali, dr. Vošnjakova skupina, muslimanski klub, muslimani iz Južne Srbije, zemljoradniki in nekateri poslanci izven strank, vsega skupaj okoli 250 do 260 poslancev. — Samo, če se bo račun vjemal!

Občinske volitve v Sloveniji. 5. t. m. le volilo 31 občin, 496 odbornikov in sicer v političnih okrajih Krško, Konjice, Ljutomer, Ortomelj, Novomesto, Radoljica in politična ekspozitura Mozirje (okraj Celje). Dobili so: JDS 16 odbornikov, SLS 257, SKS 132, NSS 9, JSDS 19, komunisti 11, neopredeljeni 4, skupaj 448. Neznani rezultati iz dveh občin (Cerklje in Slabotine), ki volita 48 odbornikov.

Finančna delegacija objavlja uradno: Avstro-ogrske drobiž ni izenačen v vrednosti z našim denarjem in ne velja več kot zakonito plačilno sredstvo in se ne bo zamenjal. Državne blagajne ga odslej ne bodo več sprejemale.

Izmenjava novčanic po 1, 2 in deset kron. Generalna inspekcija finančnega ministristva je naročila pokrajinskim finančnim ravateljstvom na ozemlju, kjer so še sedaj v prometu kronske novčance po 1, 2 in 10 kron, naj se podaljša rok izmenjave za 15 dni. Zamenjava se bo vršila od 15. do 30. maja ter se bo zaključila z 31. majem. Po 31. maju bodo te novčance neveljavne.

Uradne ure v državnih uradih. Ministrijski svet je določil uradne ure za državne urade od sedmih do trinajstih. Odlok je včeraj stopil v veljavo.

Ameriški konzulat v Zagrebu, ki se je preselil v svoje nove prostore na Zrinjskem trgu št. 19, bo začel uradovati dne 10. maja. Vhod za stranke, ki prosijo vizumov, je v Gajevi ulici št. 13. Vizumi se bodo delili od 9. do 12. dopoldne. Pristojbina za vizum znaša 400 dinarjev, ki se sprejemajo samo v jugoslovanskih bankovcih. Prosilci morajo predložiti zdravniško izpričevalo in potrdilo pristojne politične oblasti, da ne pripadajo nobenemu društvu, ki se nahaja v protislovju z načelnimi navedbami vseh priznanih držav.

Položaj hrvaško-slavonskih rudarjev. Dne 24. aprila je bila v Zagrebu rudarska konferenca rudarjev iz Hrvaške in Slavonije. Konstatiralo se je na tej konferenci, da je od dela odpuščenih okrog 3000 rudarjev, s čemur so lastniki rudnikov hoteli izsiliti znižanje plač delavcem. Rudarska konferenca je sprejela resolucijo in ostro protestira proti nameri lastnikov. Resolucija zahteva takojšnjo socializacijo rudnikov. —

Gospodarstvo.

— **Padanje cen.** V zadnjem času so cene moki znatno padle — seveda ne v Jugoslaviji, temveč v Ameriki.

— **Nabava lokomotiv.** Naša vlada se je končno odločila, da nabavi v Ameriki veliko število težkih brzovoznih lokomotiv za prevažanje blaga. Vagone pa bodo kupili deloma na Francoskem, deloma pa v Belgiji.

V zadnji številki smo objavili notico, da je Rusija naročila lokomotive na Češkem. Dobila bo dober material in po ceni. Mi pa, ki smo Čehom tako blizu in tako radi govorimo o slovanski vzajemnosti, naročamo na Francoskem, v Belgiji in v Ameriki, da bomo dražje plačali, da bodo kapitalisti več zaslužili.

Pa tudi naša železna industrija še vedno nima zadosti naročil! Vsaj en del naj bi država naročila doma, njeni sinovi bi imeli kruha, domača industrija bi se pa dvignila.

— **Cene v Češkoslovaški** so od konca lanskega leta do sedaj znatno padle (volneno blago n. pr. do 40 odst.) in še vedno padajo. Samo radi reda in ravnotežja pa pri nas ne prestando rastejo. Doklej?

— **Svilarski tečaj v Pančevu** se otvori v najkrajšem času. Sprejemali se bodo taki dijaki, ki so dovršili kako kmetijsko šolo. Ti bodo dobivali za ves čas tečaja državno podporo.

— **Izvoz sliv.** Da bi se izvoz sliv, ki so lansko leto dobro uspele, olajšal, je poljedelsko ministristvo zahtevalo, naj gospodarsko-finančni komite ministrstev zniža izvozno carino na slive.

Založba in last konzorcija „Ljudski Glas“.
Oblastem je odgovoren Ign. Mihevc.
Tiska: Tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

Družinski list „KRES“

izide začetkom maja. Nudil bo vsakemu bralcu mnogovrstno gradivo, zabavnega in poučnega značaja. Opremljen bo tudi z dobrimi slikami. Seznanjeval bo naše ljudstvo z vsem, kar je lepega in koristnega.

Naročnina znaša za člane „Svobode“ letno devet dinarjev (36 K), za nečlane 20 dinarjev (80 K), za dijake 12 dinarjev (48 K).

Naroča se pri upravi „Kresa“, Ljubljana, Breg št. 12/II.

„V boj za občino.“

Brošurica „V boj za občino“ vsebuje poljudno razložen volilni red za občinsko zastopstvo. Temu so pridejana tudi praktična navodila. Cena ji je 6 K. — Naroča se pri Centralnem tajnistvu JSDS in KDZ v Ljubljani, poštini predal 168.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrušnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši-podgane stenice-šcurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 12—, za podgane in miši K 12—; za šcurke, a posebno močna vrsta stane K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 15—; uničevalec moljev K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 10— in 20—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutnini K 10; prašek proti mrčesom K 10— in 20—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 12—; mazilo za uši pri živini K 5— in 12—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport
M. Jünker, Zagreb 45, Petrinjska ul. 3.

COSULICH-LINE

= TRST-AMERIKA =

New-York — Buenos-Aires —
Rio di Janeiro — Santos
Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

Razpredelnica

prostovoljnega progresivnega strankinega davka.

Razen tega davka, ki je prostovoljen, morajo plačevati vsi sodrugi brez izjeme še temeljni strankin davek, ki znaša K 2— mesečno. Kdor ima n. pr. K 2650— mesečnih dohodkov (vrsta 13) in 3 otroke (pokončna vrsta d), plačuje progresivnega davka K 6— (krizice 13—d), temeljnega pa K 2—, skupaj K 8— mesečno.

Mesečni dohodki vseh družinskih članov v kronah:		pri številu otrok										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		znaša mesečni davek v kronah										
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
1	do 999	0										
2	od 1000 do 1199	1	0									
3	1200 1399	2	0									
4	1400 1599	3	1	0								
5	1600 1799	4	2	0								
6	1800 1999	5	3	1	0							
7	2000 2099	6	4	2	0							
8	2100 2199	7	5	3	1	0						
9	2200 2299	8	6	4	2	0						
10	2300 2399	9	7	5	3	1	0					
11	2400 2499	10	8	6	4	2	0					
12	2500 2599	12	9	7	5	3	1	0				
13	2600 2699	14	10	8	6	4	2	0				
14	2700 2799	17	12	9	7	5	3	1	0			
15	2800 2899	20	14	10	8	6	4	2	0			
16	2900 2999	24	17	12	9	7	5	3	1	0		
17	3000 3099	28	20	14	10	8	6	4	2	0		
18	3100 3199	33	24	17	12	9	7	5	3	1	0	
19	3200 3299	38	28	20	14	10	8	6	4	2	0	
20	3300 3399	44	33	24	17	12	9	7	5	3	1	0
21	3400 3499	50	38	28	20	14	10	8	6	4	2	0
22	3500 3599	60	44	33	24	17	12	9	7	5	3	1
23	3600 3699	70	50	38	28	20	14	10	8	6	4	2
24	3700 3799	80	60	44	33	24	17	12	9	7	5	3
25	3800 3899	90	70	50	38	28	20	14	10	8	6	4
26	3900 3999	100	80	60	44	33	24	17	12	9	7	5
27	4000 4199	120	100	80	60	44	33	24	17	12	9	7
28	4200 4399	140	120	100	80	60	44	33	24	17	12	9
29	4400 4599	160	140	120	100	80	60	44	33	24	17	12
30	4600 4799	180	160	140	120	100	80	60	44	33	24	17
31	4800 5000	200	180	160	140	120	100	80	60	44	33	24

Pri dohodkih nad 5000 K plačuje prepičan soc. demokrat razen tega davka še 10% od svote, za katero presegajo njegovi dohodki K 5000—.